OKRES BEROUN

Okres Beroun leží v západní části Středočeského kraje. Svojí východní hranicí sousedí s okresem Praha-západ, na jihu s okresem Příbram, na západě s okresem Rokycany (Plzeňský kraj) a na severu s okresy Rakovník a Kladno. Dálnice D5 Praha – Plzeň rozděluje okres téměř souměrně na dvě poloviny.

Okres patří k nejmenším okresům kraje. Svojí rozlohou 704 km^2 (představující 6,4 % z rozlohy kraje) i počtem obyvatel 93,7 tisíc (6,8 % obyvatel kraje) je okres Beroun třetí nejmenší ve Středočeském kraji. Zemědělská půda tvoří 49 %, lesy 38,7 % z rozlohy okresu. Hustotou zalidnění 133,2 obyvatel na km^2 však patří k nadprůměrným okresům kraje.

Od reformy veřejné správy z 1. ledna 2003 se okres člení na 2 správní obvody obcí s rozšířenou působností (Beroun, Hořovice), ty jsou zároveň i správními obvody obcí s pověřeným obecním úřadem.

V současné době náleží do okresu Beroun 85 obcí. Z celkového počtu obcí má 6 přiznán statut města (Beroun – 19,5 tis. obyvatel, Králův Dvůr, Hořovice, Zdice, Žebrák, Hostomice) a 4 byly stanoveny městysem (Komárov, Liteň, Cerhovice, Karlštejn).

Povrch okresu má charakter pahorkatiny. Rovinatější části se nacházejí v několika enklávách západně od Berouna, dále pak v oblasti Hostomic, Neumětel a Litně. Nejníže položeným místem okresu je hladina Berounky při jejím výtoku z území okresu za Zadní Třebaní o nadmořské výšce 211 metrů. Nejvyšším místem je vrch Jivina (620 m n. m.) v jižní části okresu. Z morfologického hlediska patří Berounsko převážně k Českému krasu (Barrandien). Je to vápencová oblast, rozkládající se přibližně kolem toku Berounky v úseku od Berouna ku Praze. Je zde vytvořeno mnoho zajímavých přírodních útvarů, a to především skalnaté útesy, lemující břehy Berounky, a také četné jeskyně. Z nich nejznámější jsou Koněpruské jeskyně, které mají bohatou krápníkovou výzdobu.

Více než třetinu území okresu zaujímají lesy. Ty tvoří převážně souvislé celky, ať již kopcovité Hřebeny a Brdy s nadmořskou výškou kolem 600 m, nebo lesy Křivoklátské, které jsou poměrně v rovině. Celé území okresu je odvodňováno řekou Berounkou.

K 31. 12. 2018 bylo v rámci okresu Beroun zapsáno celkem 23 390 subjektů v registru ekonomických subjektů (6,8 % subjektů kraje). Podle převažující činnosti tvoří zemědělství a lesnictví 4,4 %, průmysl 12,3 %, stavebnictví 13 %, velkoobchod a maloobchod (vč. oprav a údržby motorových vozidel) 20,7 %.

K 31. 12. 2018 bylo v rámci okresu Beroun evidováno 1 523 dosažitelných uchazečů o zaměstnání (6,6 % dosažitelných uchazečů kraje). Podíl nezaměstnaných osob (tj. podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let na obyvatelstvu celkem ve stejném věku), který činil 2,57 %, byl v rámci kraje pátý nejnižší. Situaci na trhu práce na Berounsku do značné míry ovlivňuje blízkost a dobrá dopravní dostupnost do hlavního města Prahy. Hlavní dopravní tepnu představuje dálnice D5 spojující Prahu s Plzní a vedoucí na hranici s Německem. Nejvýznamnější železniční tratí celostátního i mezinárodního významu je trať 170 z Prahy přes Beroun a Plzeň do Chebu a dále do Německa, která je součástí III. železničního koridoru.

V roce 2018 bylo v okrese dokončeno 588 bytů (8,1 % dokončených bytů kraje) a zahájeno 684 bytů (10,9 % zahájených bytů kraje).

Berounsko je nesmírně bohaté na historické památky. Národními kulturními památkami jsou hrad Karlštejn, který je jedním z nejnavštěvovanějších v celé republice, zámek v Hořovicích a zříceniny hradů Žebrák a Točník. Dále se v okrese nachází například barokní kostel v Tetíně, klášterní kostel ve Sv. Janu pod Skalou či Jungmannův rodný domek v Hudlicích.

Na Berounsku se nacházejí tři chráněné krajinné oblasti - Křivoklátsko (biosférická rezervace UNESCO), Brdy a Český kras. Nejvýznamnější částí chráněné krajinné oblasti Český kras je oblast národních přírodních rezervací Karlštejn a Koda o rozloze 2 010 ha, kde se v Císařské rokli nacházejí pěnovcová jezírka a v celé oblasti rostou nejrůznější druhy chráněných rostlin, například lýkovec, dřín, tařice skalní, hlaváček jarní, koniklec načernalý či lomikámen trsnatý. Kromě toho se u vrchu Bacína, který je nejvyšším bodem Českého krasu - 499 m n.m., nachází archeologické naleziště. V rámci CHKO Český kras najdeme také největší jeskynní systém v Čechách – Koněpruské jeskyně a národní přírodní památky Zlatý kůň, vrch Kotýz a Klonk. V rámci CHKO Křivoklátsko se nachází národní přírodní rezervace Týřov a Vůznice.

Berounsko, zvláště údolí Berounky, je vyhledávaným místem rekreace a odpočinku. Obyvatelé Prahy zde využívají množství rekreačních chat a chalup.